

<http://www.edicions.ub.edu/revistes/dialectologiaSP2022/documentos/1861.pdf>

Dialectologia. Special issue, 10 (2023), 231-253.

DOI: 10.1344/DIALECTOLOGIA2022.2022.9

Peter GILLES

Université de Luxembourg

peter.gilles@uni.lu

ORCID 0000-0001-9216-3082

LUXEMBOURGISH DIALECT CLASSIFICATIONS

Language code: ISO 639-1: lb, ISO 639-2: ltz

Abstract

This paper presents the dialect classifications for Luxembourgish. The first dialectological studies regarded the Luxembourgish dialect(s) as embedded into a larger 'German' spectrum of varieties, but from the 1960s onwards the state border in the east with Germany was conceptualized more and more also as a linguistic border. The first classification of Luxembourgish by Hardt (1848), with four dialect groups, was rather impressionistic. The classifications from the 20th century are based on survey data. The first two are in the framework of spatial dialectology, the third one is a dialectometric study. Bach (1933) did not present subdivisions, but on the basis of the isogloss maps at least three groups show up. Bruch (1954) identified four dialect regions. Schiltz's (1997) quantitative analysis merges two of these regions. There are no classifications in the field of perceptual dialectology.

Keywords: dialect classification, isoglottic dialectology, dialectometry, Luxembourgish

DIALEKTKLASSIFIKATIOUNE VUM LËTZEBUGESCHEN

Abstract

Dëst artikel beschreift d'Dialektklassifikatiounen vum Lëtzebuergesch. An den éischten dialektologesche Studie gouf Lëtzebuergesch am Allgemengen esou wéi seng Dialekter als Varietäten ënnerhalb vum däitsche Varietëtespektrum consideréiert. Eréischt ab den 1960er Jore gëtt d'Staatsgrenz mat Däitschland net nëmmen als geografesch, mee och als linguistesche Grenz konzeptualiséiert. Dem Hardt (1848) seng éischt Klassifikatiounen vum Lëtzebuergesch, déi véier Dialektregiounen ënnerscheet, kann een éischer als impressionistesche Duerstellung gesinn. Ab dem 20th Joerhonnert baséieren d'Klassifikatiounen dann op Donnéeën, déi duerch Ëmfroen erhuewe goufen. Während déi éischt zwou Studien sech am Kader vun der spatialer Dialektologie beweegen, verfollegt déi drëtt (Schiltz, 1997) eng dialektometresche Approche. Esou huet de Bach (1933) zwar keng Ënnerdeelunge etabléiere kënnen, mee dofir huet hie mat Isoglossen dräi Dialektgruppen an der Kaart agezeechent. Am Kontrast dozou identifizéiert de Bruch (1954) véier Regiounen. Drësseg Joer méi spéit fusionéiert de Schiltz (1997) a senger quantitativer Analyse zwou vun dese Regiounen. Des Weideren ass am Beräich vun der perzeptueller Dialektologie nach keng Klassifizierung virgeluecht ginn.

Stéckwierder: Dialektklassifikatiounen, isoglottesch Dialektologie, Dialektometrie, Lëtzebuergesch